

C-610/18. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2018. szeptember 25.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Centrale Raad van Beroep (Hollandia)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2018. szeptember 20.

Fellebbezők:

AFMB Ltd és társai

Ellenérdekű fél:

Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank

Az alapeljárások tárgya

Az alapeljárások azokra az A1-es igazolásokra vonatkoznak, amelyeket a Sociale verzekeringsbank (társadalombiztosítási intézet, Hollandia; a továbbiakban: SvB) állított ki 2013. október 2. és 2014. július 9. között, és amelyek szerint az alapeljárásokban szóban forgó nemzetközi tehergépkocsi-vezetők (a továbbiakban: érintettek) Hollandia szociális biztonsági jogszabályait kell alkalmazni azon időszakok vonatkozásában, amelyekben az érintettek az AFMB állítása szerint általa munkaviszony keretében foglalkoztatott nemzetközi tehergépkocsi-vezetőként dolgoztak az Európai Unió (Unió) vagy az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) két vagy több tagállamában.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

Az EUMSZ 267. cikkén alapuló jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyát annak kérdése képezi, hogy mely szociális biztonsági jogszabályokat kell alkalmazni az érintettek az alapügyekben releváns időszakok vonatkozásában. Az Unió vagy az EFTA-n belüli határokon átnyúló tevékenység esetén az

1408/71/EGK rendelet és a 883/2004/EK rendelet utaló szabályai többnyire ahhoz vezetnek, hogy az aktuális foglalkoztatás szerinti állam szociális biztonsági jogszabályait kell alkalmazni. E szabályok célja, hogy az ugyanazon országban tevékenységet végző munkavállalók ugyanazon szociális biztonsági jogszabályok hatálya alá tartozzanak (lásd: Bot főtanácsnok Chain ügyre vonatkozó indítványa, C-189/14, EU:C:2015:345, 60. és azt követő pontok). Ez elejét veszi a bérköltségverseny nem kívánt formáinak, amelyek nem kívánt negatív hatásokkal járnak a nemzeti szociális biztonsági rendszerekre nézve, ami a munkavállalók szabad mozgását hivatott biztosítani.

A határokon átnyúló munkavégzés egyes eseteiben, különösen a nemzetközi közúti szállítás esetében a foglalkoztatás szerinti állam elvének korlátlan alkalmazása esetén előfordulhat, hogy nem megfelelően biztosított a munkavállalók szabad mozgása. Ezt megakadályozandó az 1408/71/EGK rendelet 14. cikke 2. pontjának a) alpontjába és a 883/2004/EK rendelet 13. cikke (1) bekezdésének b) pontjába olyan rendelkezések kerültek, amelyek kivételt írnak elő az említett elv alól azáltal, hogy vagy a munkáltató székhelye szerinti állam, vagy a munkavállaló lakóhelye szerinti állam, illetve ha a székhely és a lakóhely szerinti állam egybeesnek, mindkét állam szociális biztonsági jogszabályait rendelik alkalmazni. Az alapeljárásokban elvégzendő értékelés szempontjából döntő jelentőséggel bír, hogy az AFMB-t kell-e az érintettek munkáltatójának tekinteni.

Ha az AFMB nem tekinthető munkáltatónak, felmerül a kérdés, hogy az alapügyekben megfelelően alkalmazandók-e azok a különleges feltételek, amelyek mellett a munkaerő-kölcsönzők és egyéb közvetítők munkavállalók más tagállamba történő kiküldése esetében az 1408/71/EGK rendelet 14. cikke 1. pontjának a) alpontjában és a 883/2004/EK rendelet 12. cikkében szabályozott, a foglalkoztatás szerinti állam elve alóli kivételekre hivatkozhatnak.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1A) Úgy kell-e értelmezni az 1408/71/EGK rendelet 14. cikke 2. pontjának a) alpontját, hogy olyan körülmények között, mint amilyenek az alapügyben szerepelnek, a munkavállalóként foglalkoztatott nemzetközi tehergépkocsi-vezető

a) azon fuvarozási vállalkozás utazó személyzete tagjának tekintendő, amely őt alkalmazta, amelynek gyakorlatilag határozatlan ideig korlátlanul rendelkezésére áll, amely vele szemben a tényleges utasítási jogot gyakorolja, és amelynek ténylegesen viselnie kell a bérköltségeket, vagy

b) azon vállalkozás utazó személyzete tagjának tekintendő, amely formálisan munkaszerződést kötött vele, és amely részére az a) pontban említett fuvarozási vállalkozással kötött megállapodás alapján díjazást fizetett, és ezzel kapcsolatban az e vállalkozás székhelye szerinti tagállamban, nem pedig az a) pontban említett fuvarozási vállalkozás székhelye szerinti tagállamban fizetett járulékokat, vagy

c) egyaránt tekintendő az a) pontban említett és a b) pontban említett vállalkozás utazó személyzete tagjának?

1B) Úgy kell-e értelmezni a 883/2004/EK rendelet 13. cikke (1) bekezdésének b) pontját, hogy olyan körülmények között, mint amilyenek az alapügyben szerepelnek, a munkavállalóként foglalkoztatott nemzetközi tehergépkocsi-vezető munkáltatójának

a) azon fuvarozási vállalkozás tekintendő, amely az érintettet alkalmazta, amelynek az érintett gyakorlatilag határozatlan ideig korlátlanul rendelkezésére áll, amely az érintettel szemben a tényleges utasítási jogot gyakorolja, és amelynek ténylegesen viselnie kell a bérköltségeket, vagy

b) azon vállalkozás tekintendő, amely formálisan munkaszerződést kötött a tehergépkocsi-vezetővel, és amely részére az a) pontban említett fuvarozási vállalkozással kötött megállapodás alapján díjazást fizetett, és ezzel kapcsolatban az e vállalkozás székhelye szerinti tagállamban, nem pedig az a) pontban említett fuvarozási vállalkozás székhelye szerinti tagállamban fizetett járulékokat, vagy

c) egyaránt tekintendő az a) pontban említett és a b) pontban említett vállalkozás?

2) Ha olyan körülmények között, mint amilyenek az alapügyben szerepelnek, az első kérdés A) pontjának b) alpontjában és az első kérdés B) pontjának b) alpontjában említett vállalkozást kell munkáltatónak tekinteni:

Az alapügyekben egészben vagy részben megfelelően alkalmazandók-e az 1408/71/EGK rendelet 14. cikke 2. pontja a) alpontjának és a 883/2004/EK rendelet 13. cikke (1) bekezdése b) pontjának alkalmazása céljából azok a különleges feltételek, amelyek mellett a munkaerő-kölcsönzők és egyéb olyan munkáltatók, mint a közvetítők, az 1408/71/EGK rendelet 14. cikke 1. pontjának a) alpontjában és a 883/2004/EK rendelet 12. cikkében szabályozott, a foglalkoztatás szerinti állam elve alóli kivételekre hivatkozhatnak?

3) Ha olyan körülmények között, mint az alapügyekben szereplő körülmények, az első kérdés A) pontjának b) alpontjában és az első kérdés B) pontjának b) alpontjában említett vállalkozást kell munkáltatónak tekinteni, a második kérdésre pedig nemleges választ kell adni:

Az Unió és/vagy az EFTA jogával való visszaélésnek tekintendő helyzetet képeznek-e a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelemben ismertetett tények és körülmények? Amennyiben igen, milyen következmény ered ebből?

A hivatkozott uniós jogi rendelkezések

A szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június

14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet; a 14. cikk 1. pontjának a) alpontja és a 14. cikk 2. pontjának a) alpontja

A szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet; a 12. cikk, a 13. cikk (1) bekezdésének a) pontja és a 13. cikk (1) bekezdésének b) pontja

A szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló 1408/71/EGK rendelet végrehajtására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 1972. március 21-i 574/72/EGK tanácsi rendelet

A szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló, 2009. szeptember 16-i 987/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet; a 16. cikk

A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelemben az uniós jog fogalma az EFTA alapügyekben alkalmazandó jogát is magában foglalja.

A hivatkozott nemzeti rendelkezések

A kérdést előterjesztő bíróság nem hivatkozik nemzeti jogi rendelkezésekre.

A tényállás és az eljárás rövid bemutatása

- 1 Az AFMB-t 2011. május 10-én hozták létre Cipruson. E társaság Hollandiában székhellyel rendelkező fuvarozási vállalkozásokkal és 38 tehergépkocsi-vezetővel, akik közül 7-et megnevez a jelen kérelem, kötött szerződéseket. E tehergépkocsi-vezetők az alapügyek szempontjából releváns időszakokban Hollandiában rendelkeztek lakóhellyel, és mind ezen időszakok előtt, mind azok alatt nemzetközi tehergépkocsi-vezetőként dolgoztak munkaviszony keretében. Az említett időszakokban az érintettek gyakorlatilag határozatlan ideig korlátlanul a Hollandiában székhellyel rendelkező fuvarozási vállalkozások rendelkezésére álltak, minek körében a vonatkozó időszakok előtt az esetek legalábbis jelentős részében munkavállalóként dolgoztak e vállalkozásoknál.
- 2 Az alapügyek tárgyát annak kérdése képezi, hogy az 1408/71/EGK rendelet 14. cikke 2. pontja a) alpontjának és a 883/2004/EK rendelet 13. cikke (1) bekezdése b) pontjának alkalmazása céljából az AFMB tekintendő-e az érintettek munkáltatójának a munkáltató székhelye szerinti állam meghatározása szempontjából, és hogy az érintettek ezért Ciprus szociális biztonsági jogszabályait kell-e alkalmazni.
- 3 2013. októberi határozataival az Svb megállapította, hogy a kérdéses időszakok vonatkozásában Hollandia szociális biztonsági jogszabályait kell alkalmazni az érintettekre, és részükre ezt feltüntető megfelelő A1-es igazolásokat állított ki. Az

időszakok, amelyekre ezen A1-es igazolások vonatkoznak, esetről esetre eltérőek, azonban egyik sem kezdődik 2011. október 1. előtt, és egyik sem végződik 2015. május 26. után. Az AFMB és társai egy-egy jogorvoslati kérelmet nyújtottak be e 2013. októberi határozatokkal szemben, amelyeket az SvB 2014. júliusi határozataival mint megalapozatlanokat elutasított. 2016. március 25-i ítéletével a Rechtbank Amsterdam (amszterdami bíróság, Hollandia) mint megalapozatlanokat elutasította az AFMB és társai által a 2014. júliusi határozatokkal szemben indított kereseteket.

Az alapeljárás feleinek alapvető érvei

- 4 Az SvB álláspontja szerint a Hollandiában székhellyel rendelkező fuvarozási vállalkozások, amelyeknek az érintettek az alapügyek szempontjából releváns időszakokban gyakorlatilag határozatlan ideig korlátlanul a rendelkezésére álltak, az 1408/71/EGK rendelet és a 883/2004/EK rendelet alkalmazása céljából az érintettek munkáltatóinak tekintendők.
- 5 Az SvB másodlagosan azzal érvel, hogy az AFMB-t az érintetteket illetően a kérdéses időszakokban az említett rendeletek alkalmazása céljából Hollandiában székhellyel rendelkezőnek kell tekinteni.
- 6 Mivel az érintettek munkavállalóként szokásosan az Unió/EFTA két vagy több tagállamában végezték tevékenységüket, és mindenképpen abból kell kiindulni, hogy munkáltatójuk a lakóhelyük szerinti államban, Hollandiában rendelkezett székhellyel, a kérdéses időszakokban Hollandia szociális biztonsági jogszabályait kell az érintetteknek alkalmazni.
- 7 Az SvB harmadlagosan arra hivatkozik, hogy az AFMB visszaél az uniós joggal, illetve kísérletet tesz erre, mert a jogi konstrukció nem felel meg az 1408/71/EGK rendelet és a 883/2004/EK rendelet alkalmazása szempontjából releváns tényleges helyzetnek. Az AFMB – az alapügyekben releváns szempontból – gyakorlatilag pusztán bérszámfejtési vállalkozásként működik; e vállalkozás és az érintettek között nem áll fenn munkajogi kapcsolat. A munkavállalókat ugyanis Hollandiában a fuvarozási vállalkozások alkalmazták és választották ki arra, hogy e fuvarozási vállalkozások részére rendszeresen munkát végezzenek (tehát nem arra, hogy alapvetően más munkavállalókat helyettesítsenek a szabadság és betegszabadság időtartama alatt). Ennek során ténybeli szempontból továbbra is a fuvarozási vállalkozások gyakorolták az utasítási jogot. Ha a munkavállaló egy ilyen fuvarozási vállalkozás utasítására írásbeli szerződést köt valamely másik vállalkozással, amely megfizeti a neki járó díjazást, e másik vállalkozás adott esetben munkáltatónak minősül ugyan a holland polgári jog értelmében, de nem az 1408/71/EGK rendelet 14. cikke 2. pontjának a) alpontja vagy a 883/2004/EK rendelet 13. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében. E szempontból nem bír jelentőséggel, hogy az AFMB az alapügyekben releváns időszakok egy részében Cipruson közúti közlekedésre vonatkozó engedéllyel rendelkező fuvarozási vállalkozásnak (is) minősült (egyben), és az sem, hogy az AFMB és a fuvarozási

vállalkozások között létrejött szerződéseket flottakezelési szerződéseknek, az érintettekkel (írásban) kötött szerződéseket pedig munkaszerződéseknek nevezték.

- 8 Az AFMB és társai úgy vélik, hogy az 1408/71/EGK rendelet és a 883/2004/EK rendelet alkalmazása céljából az AFMB-t kell az érintettek munkáltatójának tekinteni az alapügyekben releváns időszakok vonatkozásában, hogy az AFMB az említett rendeletek alkalmazása céljából Cipruson rendelkezik székhellyel, és nem valósult meg az uniós joggal való visszaélés. Mivel az érintettek szokásosan az Unió/EFTA két vagy több tagállamában végezték tevékenységüket a kérdéses időszakokban, és figyelembe veendő tevékenységüket ezen időszakokban elsődlegesen vagy jelentős részben nem a lakóhelyük szerinti államban, Hollandiában végezték, a kérdéses időszakok vonatkozásában Ciprus szociális biztonsági jogszabályait kell alkalmazni rájuk.
- 9 Az AFMB és társai arra hivatkoznak, hogy az alapügyekben nem bérszámfejtési tevékenységről vagy a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzés valamilyen formájáról, hanem sokkal inkább munkavállalók munkáltatók közötti kölcsönzéséről van szó, és hogy a társaság egyéb szolgáltatásokat is nyújt megbízás ellenében. Ha egy megbízó egészben vagy részben megszünteti a flottakezelési szerződést, az AFMB megpróbálja az érintett munkavállalókat más megbízónak átadni. Az AFMB csak ennek sikertelensége esetén bocsátja el a munkavállalókat. Már nem állapítható meg, hogy milyen gyakran került sor erre az érintett időszakokban. A szóban forgóhoz hasonló esetekben a spanyolországi, lengyelországi, németországi, belgiumi és romániai illetékes intézmények azt állapították meg, hogy Ciprus szociális biztonsági jogszabályait kell alkalmazni az említett országokból származó és ott lakóhellyel rendelkező nemzetközi tehergépkocsi-vezetőkre.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indokainak rövid bemutatása

- 10 A szociális biztonság koordinálására vonatkozó uniós és EFTA-szabályok értelmében az Unió/EFTA két vagy több tagállamában tevékenységet végző munkavállalók csupán egyetlen uniós vagy EFTA-tagállam szociális biztonsági jogszabályainak hatálya alá tartoznak. Hogy melyek ezek a szociális biztonsági jogszabályok, azt a vonatkozó rendeletekben foglalt utaló szabályok alapján kell meghatározni.

Az 1408/71/EGK rendelet és a 883/2004/EK rendelet utaló szabályai többnyire azt eredményezik, hogy az aktuális foglalkoztatás szerinti állam szociális biztonsági jogszabályait kell alkalmazni, annak érdekében, hogy az ugyanazon országban dolgozó munkavállalókra ugyanazok a szociális biztonsági jogszabályok vonatkozzanak, és utánuk azonos járulékokat kelljen fizetni. Ez elejét veszi a bérköltségverseny nem kívánt formáinak, amelyek nem kívánt negatív hatásokkal járnak a nemzeti szociális biztonsági rendszerekre nézve.

Az EUMSZ 48. cikknek megfelelően az 1408/71/EGK rendelet és a 883/2004/EK rendelet utaló szabályai egyúttal a munkavállalók szabad mozgását is biztosítani

hivatottak, hogy ily módon járuljanak hozzá az Unión belül mozgó személyek életszínvonalának és az alkalmazási feltételeinek javításához (lásd: 2017. július 13-i Szoja ítélet, C-89/16,EU:C:2017:538, 34. pont). A határokon átnyúló munkavégzés egyes eseteiben, különösen a nemzetközi közúti szállítás esetében a foglalkoztatás szerinti állam elvének korlátlan alkalmazása esetén előfordulhat, hogy nem megfelelően biztosított a munkavállalók szabad mozgása. Ezt megakadályozandó, az 1408/71/EGK rendelet 14. cikke 2. pontjának a) alpontjába és a 883/2004/EK rendelet 13. cikke (1) bekezdésének b) pontjába olyan rendelkezések kerültek, amelyek kivételt írnak elő az említett elv alól azáltal, hogy vagy a munkáltató székhelye szerinti állam, vagy a munkavállaló lakóhelye szerinti állam, illetve ha a székhely és a lakóhely szerinti állam egybeesnek, mindkét állam szociális biztonsági jogszabályait rendelik alkalmazni.

- 11 A kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, hogy az érintettek munkavállalóként szokásosan az Unió/EFTA két vagy több tagállamában végezték tevékenységüket. Az alapügyek szempontjából releváns időszakokban részben ugyan, de nem elsődlegesen a lakóhelyük szerinti államban, Hollandiában dolgoztak, és figyelembe veendő tevékenységük jelentős részét sem ott végezték. Az alapügyekben ezért Hollandia szociális biztonsági jogszabályai nem az 1408/71/EGK rendelet 14. cikke 2. pontjának a) ii. alpontjában vagy a 883/2004/EK rendelet 13. cikke (1) bekezdésének a) pontjában előírt, a lakóhely szerinti államhoz való kötődés révén, hanem kizárólag az említett cikkek szerinti, a munkáltató székhelye szerinti államhoz való kötődés révén lehetnek alkalmazandónak nyilváníthatók.
- 12 A kérdést előterjesztő bíróság abból indul ki az alapügyekben, hogy az AFMB a kérdéses időszakokban az érintetteket illetően is Cipruson rendelkezett székhellyel az 1408/71/EGK rendelet 14. cikkének és a 883/2004/EK rendelet 13. cikkének alkalmazása céljából, és az nem kizárólag egy Cipruson letelepedett postafiók cégnek tekintendő. Ezért az alapeljárásokban elvégzendő értékelés szempontjából döntő jelentőséggel bír, hogy az AFMB-t kell-e az érintettek munkáltatójának tekinteni.
- 13 Az uniós jogalkotó sem az 1408/71/EGK rendeletben, sem a 883/2004/EK rendeletben nem határozta meg a munkavállaló fogalmát. Az alapügyek szempontjából releváns uniós jogi rendelkezések bizonyos egyéb fogalmak esetétől eltérően nem hivatkoznak a nemzeti jogszabályokra. A kérdést előterjesztő bíróság rámutat arra, hogy amennyiben az AFMB-t az érintettekkel kötött szerződések miatt a nemzeti (polgári) jog alapján munkáltatónak kell tekinteni, ennek nem kell azzal járnia, hogy az AFMB-t az 1408/71/EGK rendelet 14. cikke 2. pontja a) alpontjának és a 883/2004/EK rendelet 13. cikke (1) bekezdése b) pontjának alkalmazása céljából is az érintettek munkáltatójának kell tekinteni, és hogy Ciprus szociális biztonsági jogszabályait kell az érintetteknek alkalmazni. Az érintettek az alapügyek szempontjából releváns időszakokban határozatlan ideig korlátlanul a Hollandiában székhellyel rendelkező fuvarozási vállalkozások rendelkezésére álltak, amelyekkel az esetek legalábbis jelentős részében korábban munkaszerződést kötöttek. Amennyire a kérdést előterjesztő

bíróság meg tudta állapítani, abban az esetben, ha e Hollandiában székhellyel rendelkező fuvarozási vállalkozások nem vettek tovább igénybe az AFMB állományában lévő munkavállalókat, az AFMB főszabály szerint azonnal elbocsátotta e munkavállalókat. Adott esetben – kizárólag vagy az AFMB mellett – a Hollandiában székhellyel rendelkező fuvarozási vállalkozások tekinthetők az 1408/71/EGK rendelet 14. cikke 2. pontja a) alpontjának és a 883/2004/EK rendelet 13. cikke (1) bekezdése b) pontjának alkalmazása céljából az érintettek munkáltatóinak. Az első esetben Hollandia szociális biztonsági jogszabályait kell az érintettekre alkalmazni. Az utóbbi esetben a 883/2004/EK rendelet 13. cikke (1) bekezdése b) pontjának iii. alpontja alapján a ciprusi jogszabályok alkalmazandók.

- 14 Ha a holland fuvarozási vállalkozások nem tekintendők kizárólagos munkáltatónak már önmagában a munkáltatói feladatok tényleges ellátása – az utasítási jog gyakorlása – miatt, akkor a kérdést előterjesztő bíróság véleménye szerint bizonyos mértékű értelmezési mozgástér áll rendelkezésre az 1408/71/EGK rendelet 14. cikke 2. pontjának a) alpontjában és a 883/2004/EK rendelet 13. cikke (1) bekezdésének b) pontjában előírt, a székhely szerinti államhoz való kötődés annak céljával összhangban történő értelmezéséhez. A kérdést előterjesztő bíróság abból indul ki, hogy az utasítási jogot ténylegesen gyakorló vállalkozás székhelye szerinti állam kiválasztása felel meg leginkább e célnak a (szinte) csak papíron munkáltatónak minősülő vállalkozás székhelye szerinti állam kiválasztásával szemben, mégpedig mindenekelőtt akkor, ha a munkavállalók lakóhellyel is az utasítási jogot ténylegesen gyakorló vállalkozás székhelye szerinti államban rendelkeznek. Mivel azok a tagállamok, amelyekben a munkavállalók a nemzetközi fuvarozás területén tevékenységüket végzik, az adott munkaviszony időtartama alatt is változhatnak abban az értelemben, hogy e munkavállalók bizonyos időszakban tevékenységük jelentős részét a lakóhelyük szerinti államban végzik, más időszakban pedig nem, e változások a kérdést előterjesztő bíróság véleménye szerint azt is eredményezhetik, hogy a munkavállalók szociális biztonsági védelme megszakad. E megszakítások elkerülhetők, ha a székhely szerinti állam elvének alkalmazása során olyan székhely szerinti államot veszünk alapul, amelyben a munkavállalók lakóhellyel is rendelkeznek.
- 15 A kérdést előterjesztő bíróság rámutat arra, hogy az 1408/71/EGK rendelet 14. cikke 2. pontjának a) alpontja és a 883/2004/EK rendelet 13. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti utaló szabályok értelmezése során adott esetben figyelembe vehető, hogy bizonyos jelek arra utalnak, hogy az uniós jogalkotó nem vette figyelembe, hogy olyan körülmények között, mint az alapügyekben szereplők, csak harmadik fél bevonása révén adódik lehetőség jelentős bérköltségelőnyre. A 987/2009/EK rendelet 16. cikke szerinti eljárás ugyanis nem írja elő kifejezetten azt, hogy a tevékenységet végző személy lakóhelye szerinti kijelölt intézménynek a 883/2004/EK rendelet 13. cikke keretében a nem a foglalkoztatás szerinti államnak minősülő székhely szerinti állam intézményét is tájékoztatnia kell az ideiglenesen meghatározott, alkalmazandó szociális biztonsági jogszabályokról. Az uniós jogalkotó ezzel

összefüggésben valószínűleg abból indult ki, hogy a munkáltató székhelye szerinti állam esetében egyúttal a 883/2004/EK rendelet 13. cikkének hatálya alá tartozó munkavállalók foglalkoztatása szerinti államok egyikéről is szó van. Emellett még egyszer emlékeztetni kell Bot főtanácsnok indítványára, amelyben megállapítást nyer, hogy az 1408/71/EGK rendelet 14. cikke 2. pontjának a) alpontjában és a 883/2004/EK rendelet 13. cikke (1) bekezdésének b) pontjában foglalt szabályozás alapvetően nem módosult, noha annak gazdasági és társadalmi összefüggése jelentősen átalakult többek között az Unió 2004-es bővítése miatt, ami az 1408/71/EGK rendelet 14. cikke 2. pontjának a) alpontjában és a 883/2004/EK rendelet 13. cikke (1) bekezdésének b) pontjában foglalt szabályozás ellentmondásos, vagy akár helytelen alkalmazásának kockázatát hordozza (lásd: Bot főtanácsnok Chain ügyre vonatkozó indítványa, C-189/14, EU:C:2015:345, 25. és 31–35. pont).

- 16 A kérdést előterjesztő bíróság emlékeztet továbbá arra, hogy az 1408/71/EGK rendelet 14. cikke 2. pontjának a) alpontját és a 883/2004/EK rendelet 13. cikke (1) bekezdésének b) pontját lehetőség szerint az Európai Szociális Charta (kihirdette: az 1999. évi C. tv.) 12. cikkében, a munkavállalók alapvető szociális jogairól szóló közösségi charta 10. pontjában és az Európai Unió Alapjogi Chartájának 34. cikkében rögzített alapvető szociális jogokkal összhangban kell értelmezni.
- 17 Ezen túlmenően az 1408/71/EGK rendelet 14. cikke 2. pontja a) alpontjának és a 883/2004/EK rendelet 13. cikke (1) bekezdése b) pontjának értelmezése során figyelembe vehető, hogy a belső piac működését akadályozza, ha a visszaélés ellen az uniós jog célok alapján történő értelmezése útján, nem pedig a visszaélés egyedi esetben történő bizonyítása útján küzdenek.
- 18 Ha az AFMB nem tekinthető munkáltatónak, a kérdést előterjesztő bíróságban felmerül a kérdés, hogy az alapügyekben megfelelően alkalmazandók-e azok a különleges feltételek, amelyek mellett a munkaerő-kölcsönzők és egyéb közvetítők munkavállalók más tagállamba történő kiküldése esetében az 1408/71/EGK rendelet 14. cikke 1. pontjának a) alpontjában és a 883/2004/EK rendelet 12. cikkében szabályozott, a foglalkoztatás szerinti állam elve alóli kivételekre hivatkozhatnak. Ebben az esetben meg kellene vizsgálni, hogy fennáll-e munkajogi kapcsolat az AFMB és az érintettek között, és hogy az AFMB szokásos mértékben végez-e jelentős tevékenységet a székhelye szerinti tagállam területén. A kérdést előterjesztő bíróság szerint az AFMB és az érintettek közötti kapcsolat értékelése szempontjából releváns tények nem tisztáztak, ami azonban nem zárja ki, hogy ezen első feltételt alkalmazandónak kell tekinteni az alapügyekben. A kérdést előterjesztő bíróság véleménye szerint továbbá a rendelkezésre álló ügyiratokból nem derül ki, hogy az AFMB adott esetben teljesíti-e a második feltételt, és Cipruson jelentős tevékenységet végez-e. A kérdést előterjesztő bíróság azt feltételezi, hogy az említett feltételek közül az alapügyekben csak az első lehet alkalmazható, ami azzal járna, hogy nem Ciprus szociális biztonsági jogszabályait kellene az alapügyekben az érintettekre alkalmazni.

- 19 A kérdést előterjesztő bíróság végezetül rámutat arra, hogy az Európai Unióról szóló szerződés által biztosított letelepedési szabadság a társaságok egyes tagállamok jogának megfelelő létrehozásához vagy átalakításához való jogot is magában foglalja. Ez akkor is így van, ha a társaság továbbra is olyan tagállamokban végzi fő gazdasági tevékenységét, amelyekben munkavállalói vagy jogelődjei már korábban is tevékenykedtek. Amennyiben valamely társaságnak azáltal, hogy egy adott, létesítő okiratban megjelölt székhely mellett döntött, az az alapvető célja, hogy munkavállalói jogszerű módon az Unió/EFTA valamelyik tagállama olyan szociális biztonsági jogszabályainak hatálya alá kerüljenek, amelyek alapján viszonylag alacsony járulékok beszedésére kerül sor, az Európai Unió Bíróságának 2017. október 25-i Polbud – Wykonawstwo ítéletében (C-106/16, EU:C:2017:804) kifejtettek analógiájára az a következtetés vonható le, hogy ez önmagában nem minősül visszaélésnek. A Bíróság 2006. február 21-i Halifax plc és társai ítéletének (C-255/02, EU:C:2006:121), valamint 2017. november 22-i Cussens és társai ítéletének (C-251/16, EU:C:2017:881, 53. pont) megfelelően mindazonáltal olyan álláspont is képviselhető, hogy ilyen esetben az uniós joggal való visszaélés valósul meg.
- 20 Ha az 1408/71/EGK rendelet 14. cikke 2. pontjának a) alpontját és 883/2004/EK rendelet 13. cikke (1) bekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy az alapügyekben az AFMB-t kell az érintettek munkáltatójának tekinteni, akkor a kérdést előterjesztő bíróság véleménye szerint még mindig elképzelhető, hogy a vonatkozó uniós jogi rendelkezések formális betartása ellenére az alapügyekben nem valósul meg az érintett uniós szabályozások célja (a munkavállalók szabad mozgásának biztosítása a bérköltségverseny nem kívánt formáinak akaratlan megkönnyítése nélkül, ily módon hozzájárulva az Unión belül mozgó személyek életszínvonalának és az alkalmazási feltételeinek javításához). A Hollandiában székhellyel rendelkező fuvarozási vállalkozásoknak és a Cipruson székhellyel rendelkező AFMB-nek ugyanis megállapodásuknak megfelelően nyilvánvalóan az a fő célja, hogy mesterségesen olyan feltételeket teremtsenek, amelyek mellett kijátszhatják a holland jogszabályokat, hogy ily módon előnyhöz jussanak az uniós jog alapján. A kérdést előterjesztő bíróság e tekintetben a Bíróság 2018. február 6-i Altun ítéletére (C-359/16, EU:C:2018:63, 48–50. pont) és 2018. július 11-i Bizottság kontra Belga Királyság ítéletére (C-356/15, EU:C:2018:555) hivatkozik.